

Terapeuten, filosofen och citaten

Av Gunnar Törngren

Vi humanoider tycks älska små aforismer, ordstäv och citat. Vi slänger oss gärna med allehanda talesätt som vi tycker passar in och låter kloka. Numera, bland vanligt folk – inte terapeuter alltså, är det vanligt att man använder sig av små halva ordspråk: *“Liten tuva...”*, *“Man ska inte ropa hej...”*. Att säga hela ordspråket tycks föra ett löjets skimmer över den som uttalar det. Här räcker det med inledningsorden för den som inte känner till fortsättningen måste det förefalla tämligen obegripligt. Och löjets skimmer skimrar i alla fall.

Inte sällan brukar vi människor även roa oss med att inte bara frambringa ett och annat citat utan även ange avsändaren; *“Man tager hvad man haver sa Cajsa Warg”*. Det intressanta med just det citatet är att de som studerat fru Warg å det bestämdaste brukar hävda att det är högst osannolikt att hon skulle ha yttrat något sådant. Om Einstein fått höra att *allt är relativt*, och att han skulle stå som avsändare till det, skulle han nog inte bara vrida sig i sin grav utan snarare snurra som en propeller, som det sägs i detta gamla kinesiska djungelordspråket. Fast det kanske var en viss sammanblandning av de gamla kineserna och Fantomen. Å andra sidan lär ju det mesta som citat från gamla kineser vara ganska ny-uppfunnet och inte alls komma från Kina utan snarare från USA. Lite besviknen kan man ju bli, ungefär som när man upptäcker att svarta oliver i själva verket bara är färgade gröna oliver. Fast de kan ju vara goda för det.

Nåväl, vi terapeuter är ju som folk i allmänhet på det hela taget. Kanske bara med den skillnaden att vi även gärna citerar en och annan husgud. Vi klämmer gärna in något lösryckt från någon som verkar bra och som stämmer in med vårt eget sätt att tänka. Vem vet, kanske är det tur att gamle Wittgenstein inte hör i vilka sammanhang han citeras. Men visst är det vackert när man lyckas stjäla ett citat som i en enda mening sammanfattar det man som utbildare försökt att säga under en hel veckas utbildning. Jag tänker på sådana som Maturanas *“en förklaring är ett påstående som lugnar den undrande”*. Vackert, minimalt och elegant, och man inte hade kunnat säga det bättre själv. Eller gamle Batesons *“en skillnad är en skillnad som gör en skillnad”*. Eller varför inte *“det misstag vi gör är att vi söker förklaringar när vi i stället borde iaktta vad som händer”*. Fast då är vi tillbaka på gamla Ludde igen och honom skulle jag aldrig våga citera.

Om inte annat så låter det ju dessa citat en smula mer sofistikerade än att citera Bruce Willis *“I hate when I am right”*, fast det är ju ganska användbart det med. Vem av de gamla skådisarna som sa att *“it’s a dirty job but somebody’s got to do it”*, kan jag inte längre minnas men en och annan stackars utarbetad socialarbetare eller terapeuten som funderar på att öppna caféet instämmer nog. Inte om det gällde caféet alltså. Men annars.

Men nu ska jag inte trötta ut läsaren med mer konstiga citat, *“det är aldrig för sent att ge upp”* säger ju en av våra stora filosofer. Eller om Ronny Eriksson kanske är stå-uppare, inte vet jag.... Nåväl, skillnaden kanske inte är så stor. Det är ju alltid kul att citera någon och åka lite snålskjuts på andras förmodade visdom.